

Vegetarisk mat som alternativ till alla skolor i Lovisa, fullmäktigemotion

892/12.01.03/2021

FM § 49/20.10.2021

Ordföranden meddelade att undertecknade fullmäktigeledamöter (första undertecknare Hanna Hurta) före sammanträdet uttryckt önskemål om att få inlämna en så lydande motion:

Vegetarisk mat som alternativ till alla skolor i Lovisa

Lagen om grundläggande utbildning garanterar alla som deltar i undervisningen en fullvärdig och avgiftsfri måltid under varje skoldag. Statens näringsdelegation rekommenderar i sin skolmatsrekommendation att det dagligen skulle erbjudas två huvudrättsalternativ, av vilka den andra skulle vara en vegetarisk rätt. Denna rekommendation förverkligas inte i Lovisa, där man inte ens en gång i veckan har en vegetarisk matdag.

Populariteten av vegetariska dieter har ökat och forskningen visar att en växtbaserad diet är det bästa alternativet för hälsan och miljön, även ur synvinkeln av att tygla klimatförändringen – något som Lovisa stad har förbundit sig till. Med korrekt sammanställning är en vegetarisk rätt fullvärdig, hälsosam och mättande. Det är känt att barn och unga sett ur både kost- och hållbarhetsrekommendationer äter för mycket kött- och mjölkprodukter och för lite grönsaker. Ett fritt valbart vegetariskt alternativ innebär förutom en utsträckt hand till vegetarianer dessutom en vänjning av de övriga eleverna till att äta växtbetonad kost. Därutöver främjar det mångsidig användning av grönsaker och gör en van med olika maträtter. Det att man erbjuder alternativ ökar också deltagandet i skolbespisningen.

Utökandet av alternativen för vegetarisk mat behöver inte innebära en kostnadsökning. Till exempel har Vanda lägre skolmatskostnader trots att de har varje dag ett fritt valbart alternativ för vegetarisk mat och en gång om veckan en vegetarisk matdag då det erbjuds två olika vegetariska rätter. I Kotka har man erbjudit ett vegetariskt alternativ redan i tio års tid och kostnaderna för skolbespisningen per elev är de samma som i Lovisa.

Vi undertecknade föreslår att man i skolorna i Lovisa börjar erbjuda två huvudrättsalternativ av vilka den andra alltid är vegetarisk. Den vegetariska rätten ska också vara först i serveringslinjen. Dessutom vore det bra om det skulle finnas en vitaminerad växtdryck som alla kunde välja.

Bilaga nr 10.

Beslut:

Sedan motionen hade lämnats, remitterades den till stadsstyrelsen för beredning enligt 133 § i stadsfullmäktiges arbetsordning.

NFB 01.03.2022 § 21
374/12.01.02/2022

Beredning

kostservicechef Annika Kuusimurto, tfn 0440 555 257

Enligt kostservicechefen kan de elever vilkas vårdnadshavare meddelat om sitt barns önskemål att ha vegetarisk mat för tillfället välja ett vegetariskt alternativ i skolorna. Vårdnadshavarna kan meddela skolans servicekök om att deras barn ska ha vegetarisk mat. Då man tillägger ett vegetariskt alternativ i matutbudet för skolans servicekök. För tillfället serveras växtdrycker inte till alla utan endast till de elever som behöver mjölkfri kost.

Antalet elever som äter lunch i stadens skolor varierar enligt skolornas storlek och uppgår till cirka 55–600 elever. Inom kostservicen har man under åren provat olika vegetariska maträtter på skolornas matlistor, men populariteten av vegetariska maträtter har varit låg. Man har regelbundet genomfört enkäter till eleverna om deras matönskemål. I skolbespisningen beaktar man olika teman samt skördetider för grönsaker och frukter.

I skolorna är det utmanande för närvarande att ta in flera alternativ i serveringslinjerna. De mindre skolorna har endast en het buffévagn och antalet tallrikar, dricksglas och bestick är dimensionerat enligt vagnen. Skolorna har också knappt med kyl- och frysrum. Inledningsfasen av utökandet av vegetariska alternativ orsakar stora utmaningar eftersom det alltid ska finnas minst två huvudrätter i lager för servering.

Om man utökar antalet vegetariska alternativ, stiger kostnaderna. Det uppstår matsvinn särskilt i början av inledningsfasen eftersom åtgången är svår att uppskatta på förhand.

Skolorna använder roterande matlistor på fem veckor. Servering av två huvudrättalternativ förutsätter produktionsplanering och testning av nya produkter och maträtter. Den kontinuerliga utmaningen för kostservicebranschen är brist på anställda. Det svårt att få tillräckligt med anställda till kostservice, för planering och matlagning. Det frigörs maskinkapacitet i centralköket när grundtrygghetens objekt överförs till välfärdsområdet vid ingången av 2023. Å andra sidan övergår tio anställda från kostservicen till välfärdsområdet 1.1.2023.

Kostservicechefen har som mål att införa vegetariska alternativ för alla att välja från och med början av vårterminen 2023. Då behövs inte längre vårdnadshavarens separata meddelande om vegetariskt alternativ. Från och med vårterminen 2023 skulle man när budgeten möjliggör det alltid servera två huvudrätter av vilka den andra skulle vara vegetarisk. Den vegetariska maträtten skulle placeras som första i serveringslinjen.

Under 2022 planerar man att ta in ett vegetariskt alternativ och en växtdryck i serveringslinjen. Skolornas roterande matlista planeras tillsammans med representanterna för elevkåren. Det vegetariska alternativet och växtdrycken inkluderas i nämnden för fostran och bildnings budgetförslag för 2023.

På sammanträdet hörs kostservicechefen i ärendet.

Föredragning

Direktören för centralen för bildning och välfärd

Förslag

Nämnden för fostran och bildning godkänner för sin del svaret på motionen och föreslår stadsstyrelsen och vidare stadsfullmäktige att svaret godkänns och att motionen konstateras vara slutbehandlad.

Behandling:

Hanna Hurtta föreslog följande ändringsförslag:

Nämnden för fostran och bildning godkänner för sin del svaret på motionen och föreslår stadsstyrelsen och vidare stadsfullmäktige att under år 2022

planerar man att ta in ett vegetariskt alternativ och en växt-dryck i serveringslinjen. Skolornas roterande matlista planeras tillsammans med representanterna för elevkåren. Det vegetariska alternativet och växt-drycken inkluderas i nämnden för fostran och bildnings budgetförslag för 2023. Svaret godkänns och att motionen konstateras vara slutbehandlad.

Kostservicechefen avlägsnade sig från mötet innan beslutsfattandet.

Beslut

Nämnden för fostran och bildning godkände för sin del svaret på motionen och föreslår stadsstyrelsen och vidare stadsfullmäktige att under år 2022 planerar man att ta in ett vegetariskt alternativ och en växt-dryck i serveringslinjen. Skolornas roterande matlista planeras tillsammans med representanterna för elevkåren. Det vegetariska alternativet och växt-drycken inkluderas i nämnden för fostran och bildnings budgetförslag för 2023. Svaret godkänns och att motionen konstateras vara slutbehandlad.
